

REFORMÁTUS

Újság

Gyülekezeti tájékoztató

2016. március

XXIII. évf. 3. szám

Húsvéti bölcs szív

„Legyen áldott az Isten és Urunk, Jézus Krisztus Atyja, aki minket nagy irgalmában új életre hívott Jézusnak a halálból az élő reményre való feltámadása által, hogy a mennyekben elpusztíthatatlan, tiszta és soha el nem hervadó örökség várjon rátok.” (1 Péter 1,3-4)

Az utóbbi években egyre gyakrabban találkozom olyan írásokkal, cikkekkel, gyakran hallok beszélgetéseket arról, miszerint a húsvét a tavasz ünnepe. Biztosan szerepet játszik ebben az is, hogy a húsvéthoz kapcsolódnak bizonyos szokások, melyek szinte kivétel nélkül az évszakhoz köthető szimbolikával rendelkeznek. A régi természetkultusból néphagyománnyá szelidültek azok a jelképek és szokások, melyek a húsvéti ünneplésünk részei lettek. Miközben a húsvét és a tavasz összekapcsolása természetes, valami mégis tiltakozik bennem, mikor erről hallok. Hogy minden évben eljön a sokak számára legszebb évszak és a húsvét, sokakban az ismétlődés, a ciklikusság gondolatát erősíti. Pedig a mi keresztyén ünnepünk - annak ellenére, hogy minden évben megünnepeljük - nem az ismétlődésről szól, hanem az egyszeri eseményről és lehetőségről. Megváltónkban Isten egyszer áldozta oda magát a kereszten, egyszer temették el és egyszer támadt fel a halálból.

„Taníts minket úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk” (Zsoltárok könyve 90,12). A húsvéti ünnepkört a böjt időszak előzi meg. Ezekben a hetekben mintegy készülünk a nagypéntekre és a húsvétra. Református hitünk szerint a böjt időszaka önvizsgálat. Csodálatos lehetőség arra, hogy saját életünket Isten ígéjének fényében szemléljük. A böjt a nagypéntekben nyeri el értelmét. Megváltónk kereszthalála Isten felülmúlhatatlan szeretetét jelenti. A nagypénteki esemény nem egy rajtunk kívül álló történet, hanem mint Péter fogalmaz: új életre hívás. A bibliai értelemben vett új életnek a magja az az élő reménység, melyet

Nyírmihálydi református temploma

A Lónyay Gábor Polgári Társulás 2015-ben elért eredménye

A 2003-ban megalapított polgári társulás 2004-ben fogadhatta először a 2 %-os adófelajánlásokat. Az eltelt 11 év alatt mintegy 60.000 Euró jutott így el a gyülekezetekhez. Vannak gyülekezetek, ahonnan már a kezdetektől érkeznek a felajánlások, s az adminisztratív szabályok betartásával jutnak el hozzájuk a támogatások. A 2015-ben érkezett 9.358,07 Euróból 2016. február végéig a következő gyülekezetek részesültek: **Ahara, Bacska, Párkány, Sókszelőce, Nagybalog, Barsbaracska, Felsőlánc, Iske, Bajánháza, Bés, Nagyida, Sacca, Bátorkeszi, Jablonca, Vaján, Deáki, Hontfüzesgyarmat, Rimaszombat és vidéke Társulás, Deregnő, Zemplén, Zsarnó.**

Köszönjük a testvérek bizalmát és 2016-ban is várjuk a felajánlásokat, hogy segíthessük gyülekezeteinket.

Csoma László, a Lónyay Gábor Polgári Társulás igazgatója

csak Isten tud ajándékozni. Ennek a megtapasztalása és megélése a húsvéti feltámadásnak az örömezenete.

Az ünnepi napokban a lehetőséget kapjuk meg Istentől, hogy az életünk igazi nagy kérdéseivel foglalkozzunk. Mit jelent számunkra az élet kezdete és vége, hova tartunk, melyik utat választjuk? Hozunk-e olyan meghatározó döntéseket a mi életeinkben, melyek Isten felé mutatnak? Számolunk-e a megváltásra szoruló létünkkel és érzékeljük-e, hogy a nagypénteki kereszten értünk halt meg az Isten Fia? Az alapigének választott bibliai rész még messzebb visz. Az öröklét perspektíváját vetíti elénk. Nem egy újra és újra ismétlődő, a megújuló tavaszi természet által jelzett üzenetet hordoz a húsvét, hanem egy olyan emberi életlehetőséget, mely valahonnan valahová tart. A kiindulási pont a megváltásra szoruló lét, a cél pedig a Krisztus által elkészített mennyi hajlék.

Az Isten által adott bölcs szív segítségével lássuk meg mindezt, és tegye Ő áldottá a mi ünneplésünket.

Géresi Róbert

A FELTÁMADÁS HITÉBEN MEGÉLT HÚSVÉTOT KÍVÁN MINDEN KEDVES OLVASÓNAK A SZERKESZTŐSÉG

A feltámadott Jézus sírjánál

(Máté 28:1,10.)

Vágyaink beteljesülnek, terveink valóra válnak, a hiányérzetünk mégis megmarad, mert a földi életben minden elért eredmény és siker nem olyan boldogító a valóságban, ahogy elképzeltük. Ennek az ellenkezőjét tapasztaljuk, ha Isten országát keressük, akkor a beteljesülés képzeletünket felülmúló lesz. Ilyen lelket gazdagító boldogságot élt át a magdalai Mária és a másik Mária, amikor húsvét reggelén „a szombat elmúltával a hét első napján virradatkor elment, hogy megnézzék a sírt,” – melybe a halott Jézust elhelyezték. Ha figyelemmel kísérjük az eseményeket, nekünk is sok lelki áldásban lesz részünk.

Először is tanuljunk tőlük Jézust követő és őt hűségesen szolgáló életet. Akik pedig Jézust még ismerik, induljanak el megkeresni minél előbb, már gyermek vagy ifjúkorban. Keressék akkor is, ha kevesen törődnek lelki dolgokkal. Keressék még akkor is, ha azok, akik Jézust követték, most félrehúzódtak. A sírhoz igyekező asszonyok sem néztek arra, hogy Jézus tanítványai – János kivételével nem voltak ott a Golgotán és most is hiányoznak. Az ő szeretetük legyőzte félelmüket, ott voltak Jézus kereszttjénél, végig nézték kinszenvedéseit, halálát és most is első sírjának felkeresésében.

Így van ez napjainkban is. Tempomban, bibliaórában, lelki épülésre rendelt összejöveteleken mindenütt nők vannak nagy többségben. A hitélet hanyatlása idején mindig így történik. Menyien azért nem törődnek Isten dolgaival, mert azt gondolják, hogy az már csak asszonyoknak való idejét múlt és meghalt ügy.

Az asszonyok sem az élő, hanem a halott Jézust remélték meglátni. A sír közelében érkeve érte őket az elretentő természeti esemény. Mert „nagy földrengés lett, az Úr anyala leszállt a menyből odament, elhengerítette a követ és leült rá. Tekintete olyan volt, mint a villám, és ruhája hófehér, mint a hó. Az örök a tőle való félelem miatt megrettentek és szinte holtra váltak.” Így omlik össze, megsemmisül Isten terveinek és dicsőséges cselekedeteinek megakadályozni akaró minden emberi igyekezet. Az asszonyok nagy kövel lezárt sírra számítottak és nyitva

találták. Ne csodálkozzon az, aki még egy lépést sem tett Jézus megismerésére, ha semmit nem látott Isten hatalmának nagy erejéről...

Az Urat keresőknek azonban életükben súlyos, nehézségei megoldódnak, Káros szenvedélyeinkből szabaddá válnak, tanácstalanságunkban útmutatást ad az Úr. A mi életünkben is felhasználhatja Isten a természeti jelenségeket, csapásokat, lelki nevelésünkre, melyek által titokzatosan működik. Az eddig nem látott csodálatos események hatására az asszonyok is megrettennek, ezért az angyal vigasztalva őket így szólt. „Ti ne féljete! Mert tudom, hogy a megfeszített Jézust keressitek. Nincsen itt, mert feltámadott, amint megmondta. Jöjjetek, nézzétek meg azt a helyet ahol feküdt.” A hívők sem mentesek a félelemtől. Életünk folya-

mán sokféle félelem érhet minket bénító hatással telepednek lelkünkre. Ha Istenhez menekülünk segítséget kérve, megszabadít és megnyugtat. Valaki megszámlolta és úgy találta, hogy a Bibliában 365-ször fordul elő a „Ne félj!” szó. Az év minden napjára ad az Úr gyermekeinek bátorító vigasztalást. Az angyal hívó szavára az asszonyok a sírhoz mentek és látva, hogy üres, hittek Jézus feltámadásában, bár őt még nem láthatták. „Boldogok, akik nem látnak és hisznek.” A hit nem tőlünk való. Egyedül Isten drága adománya: ezért élő és növekedő. Hasonlatos a lépcsőn felfelé haladáshoz. A hitben élő minél engedelmesebben teljesíti az Istentől neki adott feladatokat, újabb feladatot kap.

Az asszonyok, miután Jézus feltámadásában való hitükben megerősödtek, megbízatást kaptak az angyaltól: „Menjete, gyorsan mondjátok meg

Jézus tanítványainak, hogy feltámadt a halálból és előttetek megy Galileába, ott meglátjátok őt.” Amint Kálvin mondja: „Ezzel a feladattal páratlan tisztségre méltatta őket, amikor egy kis időre rájuk bizza a férfiaktól elvett apostoli méltóságot.” Az evangélium hirdetése nem csak a képzett lelkészek feladata. Jézus Krisztusról a benne hívőknek példaadó étellel és bizonyágtétellel vallást tenni, hozzá másokat is hívogatni, elvezetni az őt követőknek is megbízatása. Mert a Szentlélektől vezérelt igehirdetés és az egyszerű szavakkal mondott bizonyágtétevés egyaránt behatott a szívek legmélyebb rejtekébe.

„Mikor félelemmel és nagy örömmel futottak az asszonyok, hogy megmondják a hírt Jézus tanítványainak, szembejött velük Jézus, és ezt mondta: „Legyetek üdvözölve! Azok pedig odamentek hozzá, megragadták lábait és leborultak előtte.” A feltámadott Jézus Krisztussal lélekben való találkozás az Őt keresőknek ma is, földi és örökéletüket eldöntő legboldogabb eseménye. Leborulva előtte, szívüket, életüket neki adni, őt követni és szolgálni mindhaláláig, ez az Istennek tetsző igazi boldog élet.

A világtörténelemben hadvezérek nagyra értékelt győzelmei eltörpülnek, semmivé lesznek Krisztus halálán, bűnön, poklon aratott diadalmas győzelme mellett. Mert feltámadása hatalmas erejével kivívta minden ember feltámadását. „Ne csodálkozzatok ezen, - mondja Jézus, - mert eljön az óra, melyben mindazok, akik a sírban vannak, meghallják az ő szavát és kijönnek, akik a jót cselekedték az élet feltámadására, akik pedig a gonoszt művelték, a kárhozott feltámadására. (Ján.5: 28,29)

Évszázadok óta hangzik a feltámadás hirdetése. Hozzánk is, nekünk is szól. Nézzünk tehát halálón-síron túl, hittel, reménységgel, hogy feltámadunk! Krisztus megváltottai örvendezzetek, mert beteljesedik mindaz, amit ígért Isten az őt szeretőknek, az emberi ésszel fel nem fogható, minden képzeletet felülmúló Istent és Krisztust dicsőítő boldog örökélet.

Erdélyi Zoltán

Kiss Judit Ágnes

SZÓ

Hazából, hogyha még bírod,
Ne menj el, ó, magyar.
Hogy menekülj, lesz mindig ok,
És mindig, hogy maradj.

Itt áldozat, s vajon mi ott?
Bevándorló lehetsz,
Nem tudhatod, végül melyik
A súlyosabb kereszt.

Ez a föld régóta ugar,
Terméketlen, sivár,
De van még, ki zenét szerez,
És színházat csinál,

Szeret és harcol semmiért,
Mert másként nem tehet.
Hogy itt vagy, erőt ad nekik,
S ők itt vannak veled.

Lehet, hogy nem jön jobb soha,
Ki itt él, mélyrepül.
Megúszhatják a vétkesek,
S te bűnhődsz vétklenül,

Míg annyi jóval van tele
A másik serpenyő,
Ha baj van, ki ne mentené,
Ami még menthető?

De itt van szükség rád nagyon,
Sötétben lenni fény,
Hogy fölemeld, ki megrogyott,
És bátorítsd, ki fél.

Maradj, mert meg kell védeni,
Kinek nincs is hova,
Legyen szegény, hajléktalan,
Zsidó, meleg, roma,

Vagy bárki más, aki alól
Kihúzták a talajt.
Légy fül, ha semmit nem tehetsz,
Ki hallja még a jajt.

Ez frontvonal, ez harcmező,
S még így is otthonod,
Rád simul minden rég bejárt
Tered, kamaszkorod.

Taposhatnak röhögve mind
Az összes elveden,
De szétolvadnak a szavak
Az anyanyelveden.

Ne hidd, hogy semmi eszközöd,
Fegyver vagy te magad,
Mind különleges ügynök az,
Ki mégis itt marad.

Maradj tövisnek, bőr alatt,
Ha bírod még, magyar,
Légy viszkető seb, mit a kéz
Álmában is vakar.

Itt áldás is, másutt csak egy
Bevándorló lehetsz.
Ki mondja meg, végül melyik
A súlyosabb kereszt?

*Elhangzott 2016. január-februári napjai-
ban, Budapesten, a Katona József Színház-
ban, az „Illaberek“ előadásán, s hangzik,
visszhangzik tovább.*

Illaberek

Az előadás a mai magyar társadalom egyik fontos jelenségét, a kivándorlást mutatja meg. Jól ismert karakterekkel találkozhatunk, olyan élethelyzetben levő emberekkel, akiknek problémái különböznek, a választott megoldásuk azonban ugyanaz: otthonuk elhagyása, életük újakezdése egy másik országban.

(Közli Dr. Békefy Lajos)

BIBLIAOLVASÓ

v e z é k f o n a l

1. P.	5Móz 2,26–37	Jel 2, 8–11
2. Sz.	5Móz 3	Jel 2,12–17
3. V.	5Móz 4, 1–24	Jel 2,18–29
4. H.	5Móz 4,25–49	Jel 3, 1–6
5. K.	5Móz 5, 1–21	Jel 3, 7–13
6. Sz.	5Móz 5,22–33	Jel 3,14–22
7. Cs.	5Móz 6	Jel 4
8. P.	5Móz 7	Jel 5, 1–10
9. Sz.	5Móz 8	Jel 5,11–14
10. V.	5Móz 9	Jel 6, 1–8
11. H.	5Móz 10	Jel 6, 9–17
12. K.	5Móz 11	Jel 7, 1–8
13. Sz.	5Móz 12, 1–19	Jel 7, 9–17
14. Cs.	5Móz 12,20–31	Jel 8, 1–6
15. P.	5Móz 13	Jel 8, 7–13
16. Sz.	5Móz 14	Jel 9, 1–12
17. V.	5Móz 15	Jel 9,13–21
18. H.	5Móz 16	Jel 10, 1–7
19. K.	5Móz 17	Jel 10, 8–11
20. Sz.	5Móz 18	Jel 11, 1–14
21. Cs.	5Móz 19	Jel 11,15–19
22. P.	5Móz 20	Jel 12
23. Sz.	5Móz 21	Jel 13, 1–10
24. V.	5Móz 22, 1–12	Jel 13,11–18
25. H.	5Móz 22,13–23,1	Jel 14, 1–13
26. K.	5Móz 23, 2–26	Jel 14,14–20
27. Sz.	5Móz 24	Jel 15
28. Cs.	5Móz 25	Jel 16
29. P.	5Móz 26	Jel 17
30. Sz.	5Móz 27	Jel 18

ÁPRILIS

Békefy Lajos

Meghívó

Az Abaúj-tornai Református Egyházmegye szeretettel hívja a lelkipásztorokat, gyülekezeti tagokat a 2016. március 13-án tartandó 1848/49-es Szabadságharcról való megemlékezésre, amelyre Magyarbördön kerül sor, 14:00 órai kezdettel. Igét hirdet Csoma László, a Szlovákiai Magyar Református Lelkészegyesület elnöke. Azt követően 15:00-kor koszorúzás és megemlékezés az emlékoszlopnál, ahol Regéci Nagy László, a Történelmi Igazságtétel Bizottságának elnöke mond beszédet. A rendezvény 16:00-kor szeretetvendégséggel zárul.

Orémus Zoltán, esperes

VILÁGOLDAL

Hitről hívóknak

ŐRJÁRATBAN: A KÁLVINIZMUS TÖRTÉNELMI KIVIRÁGZÁSA, A HOLLAND CSODA DÍCSÉRETE

MINIESSZÉ A CATHEDRA REFORMATA HUNGARICA-N (5.)

Írta: Dr. Békefy Lajos

Az a történelmi út és történelemformáló hatás, amire a németalföldi kálvinizmus eljutott, párját ritkító történelmi csoda. Mint maga a holland tulipán. Amit Isten Genfben Kálvin reformációjával elindított, nemzeti méretben leginkább Hollandiában bontakozott ki. Ez a mindennapos kálvinizmus átjárta a mindennapi életet és a kultúrát, az államélet, az iskolarendszer, a könyvkiadás területét, a tudományt és a művészeteket, a város-, és templomépítészetet, a fizikai és a szellemi építkezést, a tengerek meghódítását és a toleráns kolonialista mini-nagyhatalom Hollandia kereskedelmi életét. Érezni hatását el egészen a 20. század közepéig a filozófiában is. Az illyési költői sor nyomán fogalmazhatunk így is: Hiszed-e, hogy volna olyan-amilyen hollandusság, ha nincs – Kálvin? Hollandia kálvinizmus nélkül elképzelhetetlen.

Lett volna a fény hullámtermészetének felfedezése a 17. században a kálvinista *Christian Huygens* (1629-1695) nélkül, vagy az ingaóra létrehozása nélküle? A mikro-, és makro világ, meg a távoli szigetek felfedezését lehetővé tévő mikroszkóp és távcső létrehozása nélkül, ami a kálvinista optikus, *Zacharias Janssen* (1588-1631), az anatómus *Jan Swammersdam* (1637-1680), és a szintén optikus *Hans Lippershey* (1570-1619) nevéhez kapcsolódik. Nélkülük Kepler és Galilei égi vizsgálódásai sem történhetek volna. Fejlődött volna az anatómia és az orvostudomány olyan, amilyen mértékben, ha Orániai Vilmos nem alapítja meg a 17. században a csakhamar világhírűvé vált református egyetemet Leidenben? Az Európában kivételesen magas szintre fejlődött teológiák, Utrecht, Leiden, Groningen, Franeker nélkül lettek volna akkora számban Erdélyben, a királyi Magyarország akadémiáin, eklézsiáiban magasan képzett lelkészek, tudós prédikátorok, nyomdászok, tanárok, tudósok? A fény-árnyék kimeríthetetlen játékát ki vitte be az európai művészetbe, s a lakás bensők meghitt zsánerképeit ki alkotta meg először, ha nem *Jan Vermeer van Delft* (1632-1675), vagy Rembrandt, akik a kálvinizmus esztétikai igényű racionalizmusát festették bele páratlan alkotásaikba? Lenne olyan, amilyen városépítészeti racionalista tiszta vonalakkal, fényvisszaverő felületekkel és erődítményerővel, amiben az áttekinthető rend testesült anyaggá, amint ezt például *Menno von Coehoorn* (1641-1704) vártervei mutatják, el egészen Temesvárig és Belgrádig? Hagyhathnánk említés nélkül *Michiel de Ruyter* (1607-1676) tengernagy nevét, aki a gályákra ítelt protestáns prédikátorok maradékát szabadította ki Nápoly közelében, akiket a katolikus inkvizíció testileg nagymértékben, de lelkiileg nem tudott megnyomorítani? És megszületett volna már a 16-17. század fordulóján a nemzetközi népjog *Hugo Grotius* (1583-1645) nélkül? És persze ott van a 20. század elején a kálvinista holland miniszterelnök, *Abraham Kuyper* (1838-1920) legendás alakja, aki izzig-vérig teológus is volt, nagyszerű tanulmányaival, melyekben Isten dicsőségének a szolgáltatást mutatta fel az élet minden területén.

Vagy a paraszti-polgári-királyi szinten természetesen honos református szolidaritás, amelynek gyönyörű példájaként az első világhábo-

rút követő években árva-félarva vagy szegény sorsú magyar gyermekek tízezrei kaptak szeretetteljes pártfogást holland családoknál, s egy életre magukkal hozták a nyelvismeretet, a sajtók, fapapucsok, tulipánok, szélmalomok népének jó szívét, egyszerűségét, dolgosságát, tempolomos kultúráját, fegyelmezettségét, s gazdagságban is józan mértékletességét. Hogy csak egy mondattal érintsem: lett volna a hazánkban, s magyar nyelvterületen mindmáig méltatlan visszhangtalansággal elfedett hatalmas poszt-kuyperiánus, Kuyper utáni időkben fölszárnyaló, 1925-től az egész 20. századon áthúzódó reformációs filozófiának hatalmas vonulata a holland Kant, *Herman Dooyeweerd* (1894-1977) életműve nélkül?! Ez az új-reformatori filozófia világszerte kutató, alkotó iskolát hozott létre százas nagyságrendű nemzetközi kutatógárdával, el egészen az amerikai Michigan egyetemig és Brazíliáig. S mit tudunk róla? E kissé költői hangulatúra fogott bevezető után a református, kálvinista művészetet, esztétikát festészetbe öltöztető páratlan zsenire, *Rembrandt Harmenszoon van Rijn*-re (1606-1669) forduljon tekintünk és szellemi szenzorunk.

Rembrandt az első holland példája, Hegel az első értékelője a kálvinista gondolkodás művészeti hatásának

A reformátorok, élükön Kálvinnal, igazán nagy reformlépést tettek az önálló protestáns, közelebbről református esztétika és művészetfelfogás felé. A kultuszi teret, a templomot megtisztították a képektől, szobroktól, de ez nem jelentett alapvető művészetellenességet, hanem azt a meggyőződést, hogy mindennek a maga helyére kell kerülnie. A képek, a szobrok nem a templomba, hanem más helyekre, terekbe valók. „A kép és a szobor Isten ajándéka, ezért elvárom, hogy azokat célszerűen és rendeltetésüknek megfelelően használják” – írta Kálvin (Institutio I.11,12).

A képek kiteszékelése a templomokból egyáltalán nem a művészet összeomlását és leértékelését jelentette. Sőt! Ezzel kezdődött el az új témájú művészet születése, amiben nem a szentképek, hanem csak kisebb arányban a bibliai témák, de döntő hányadban maga a való élet került a művészek látóterébe. Másrészt a művészetet élvezők, használók köre is megváltozott, ezért polgárjogot nyert sok másfajta festői téma, így a csendélet, a zsánerkép, a tájkép, ezzel a polgárság enteriőrjét, lakóterét tették a művészeti alkotások kiállító helyévé. Mindkettő, tehát a témaváltás és a képek új helyre, az otthonokba költözése tekintetében a hollandiai fejlődés példaértékű. Ebben kiváltképpen Rembrandt művészetének, illetve műveinek jutott a pionír szerep. A német szellem egyik legnagyobb szintetizálója, a „szellemi ötvösművész”, *G. Fr. W. Hegel* 1817-1829 között tartott esztétikai előadásában elemezte a kálvinista gondolkodás hosszú távú hatását a művészetekre. A refor-

mátus műérzék holland kibontakozását a festészetben így jellemzi a német szellemóriás: a gondolkodó, művészetre fogékony népesség, polgárság, parasztság a festészetben is fel akarja fedezni önmagát. Ezért a képeken viszont akarta látni városai, házai tisztaságát, az ott-hon békéjét, gazdagságát, felesége és gyerekeik tisztaságát, politikai rendezvényei szelíd ragyogását. De a világutazó, s nem világhódító tengerészek józanságát is, kereskedelmük és a kakaó, meg teaszállító hajóik nagyszerűségét. És ez a sok fáradtsággal berendezett polgári jólét az, amit a holland mesterek képeiken bemutattak, az alkotás szabadságával és pontosságával, az apró részletekig menő szeretettel, a szemlélet frissességével, a lélek koncentrátságával, s azzal a képességgel, hogy igen finom érzékkel fordultak a mellékesnek tűnő mozzanatok, „peremfigurák” vagy jelenségek felé.

Sajátos holland elő-szekularizáció – öko-piktúra

Valójában a holland kálvinista festők voltak azok, akik a művészetet megfosztották vallási funkciójától, s ez egyáltalán nem veszteség volt. Ez a korai szekularizáció nem egyház és vallásellenes ideológia volt, hanem egyszerűen: témaváltás. Hegel ezt így értékelte: Ha ezzel a látásmóddal fordulunk a holland mesterekhez, nem jut többé eszünkbe, hogy a festészetnek csak ilyen tárgyai lehetnek: istenségek, mítoszok, mesék, Madonna-képek, keresztre feszítés, mártírok, pápák, szentek férfi és női változatban. Mindaz a művészethez tartozik, ami az emberekhez tartozik, ami az emberi szellemhez, jellemhez társul. A költői ebben a művészetben a belső emberi természet külső kifejezése, amiben a holland mesterek igen magas szintre jutottak. Alkotásaikon keresztül tanulmányozhatjuk az emberi természetet, testet és lelket, magát az embert. Ezzel annyira popularizálták a művészetet, hogy nem csak a polgári, hanem a paraszti otthonokat is művészeti alkotásokkal kezdték el feltölteni. Az alkotások nem státusz szimbólumok többé, a jólét külső bizonyítékai és láttatói minden bejövőnek, hanem a mindennapi élet belső színezői, ízesítői, otthonossá formálói. Kialakult a művészeti piac, ahol a kereslet-kínálat törvényei érvényesültek. Ez hozta el Németalföld soha nem látott aranykorát. A 18. századra a holland háztartásoknak kétharmada valóságos művészeti szalonná, kiállító teremmé változott! A katolikusok az áhítatos képekhez ragaszkodtak, a reformátusok vallási témákat csak oktatási célból akceptáltak. Ez olyan sajátos holland ugrás volt, ami a holland művészet életszerűségét, természetközelségét, az öko-piktúrát teremtette meg. A 18. századra a festményeknek csak 10 %-a volt vallásos témájú. Ezt az arányt Európa csak 200 évvel később érte el.

Rembrandt több ezer alkotása a biblikus hit realitása – ecsetes exegézis

Hogyan mutatkozott meg ez a hatalmas fordulat Rembrandt van Rijn (1606-1669) művészetében? Több, mint 600 festménye, 400 karcolata, 2000-nél több rajza, köztük számos szelfije, önportréja, sok zsánerképe, tájképe a hihetetlenül gazdag termékenység, alkotó lendület és erő bizonyítéka. *Realizmus, életszemlélete mélyen gyökerezett a Szentírás realizmusában.* Jézus és tanítványai is természetesen jelennek meg képein, de úgy, mint a zsidó nép szegényei, hiszen a Megváltó is szolgai formában lép elő, minden misztika, emberfölötti ragyogás nélkül. Nincs idealizálás, szent aura, hanem a való hollandus élet valós emberi alakokban köszön ránk képein, rajzain keresztül. Ugyanakkor teljesen bibliai értelemben. A szeretet és az irgalmasság szelleme árad festményeiből, olyan meggyőző elevenséggel és megragadó bensőségességgel, hogy mindenfajta más bibliai heroizmus az ábrázolás tekintetében szinte megmosolyogtató naivitásnak, gyermekmesének tűnik. Az olasz katolikus művészet az evangéliumot az egyház közvetítésével ismerte meg, s fogalmazta látványá. A holland református festészet,

első renden Rembrandtnak köszönhetően, ismereteit közvetlenül a Bibliából szerezte. Leiden város páratlan szülőtte is sokszor elolvasta a Bibliát.

A festészet felülmúlhatatlan holland Bachja és Hegelje – a hit piktoros apostola

Kívülről ismerte a Biblia számos részét. Már édesanyja kis gyermekként bibliai történetekkel

okította. Amikor szülőanyját ábrázolja képein, ezért legtöbbször úgy látjuk őt, hogy ölében Bibliát tart. Végrendelemben a festő több könyvet felsorol, köztük a jó öreg Bibliát is. Képi, ecsetes exegéziseiben minden más festőnél hűségesebben ragaszkodik az Ó-, és Újszövetség szövegéhez. Ügyelt nagyon a részletekre, a motívumok ábrázolására, ami másoknál nem figyelhető meg. Valódi bibliai illusztrációs sorozatok állíthatók össze rézkarcaiból, grafikáiból. A Biblia világán nőtt fel, fantáziáját a bibliai történetek mozgatták. Nem játszottak életében szerepet a dogmák, sőt egyenesen ökumenikusnak is tekinthető művészete is mélyebb értelemben: mennoniták és katolikusok ugyanúgy megjelennek vásznain, mint kálvinisták, zsidók és keresztyének, indiaiak, muszlimok ugyanúgy, mint saját népe fiai, leányai. A keresztyénség ecsetes, piktoros apostolának lehet tekinteni, sokkal inkább, mint bárki más a festészet történetében. A jezsuitizmus és a kálvinizmus alkotta korának két ellenpólusát, s ebben a nagy szellemi küzdelemben Rembrandt bibliai ábrázolásai a holland kálvinizmus legmagasabb rendű artistikus megnyilatkozásaivá váltak. A protestáns festészet őbenne úgy érte el felülmúlhatatlan csúcspontját, mint Bach muzsikájában a protestáns zeneiség, Hegel filozófiájában a protestáns eszmeiség, reflexív gondolkodás, vagy mint mondjuk *Bethlen Gábor* erdélyi fejedelemben a magyar kálvinista állambölcsélet és kormányzásművészet. Egy-egy művének elemzésére és *Georg Simmel* Rembrandtról szóló, roppant izgalmas művészetfilozófiai fejtegetéseire, s a fény szerepére, jelentőségére a leideni zseni látás-, és láttatás módjában még visszatérünk katedránk következő mini-esszéjében...

GYÜLEKEZETEINK életéből

Kétnyelvű ökumenikus alkalmunk

2016. január végén Isten kegyelméből Újlóton ismételtén megtartottuk az ökumenikus alkalmat a szlovák római katolikus testvérekkel.

Idén a katolikus templomban szólt az Ige: „Arra hívtunk, hogy az Úr nagy tetteit hirdessük.” (1Pt. 2:9)

Sándor Veronika lelkész nő két nyelven hirdette az Igét, majd annak üzenetét. Hangsúlyozva volt, azok tudják hirdetni az Úr nagy tetteit, akik nemcsak hallgatják az Igét, de tanítását megtartják, és ahhoz igazítják életüket. Ugyancsak szólt a szeretetről, annak egymás közti gyakorlásáról, ahogyan arra a zsoltáros is rámutat: „Ó, mily szép és mily

gyönyörűséges, ha a testvérek egyetértésben élnek!” (133:1)

Ökumenikus alkalmunkat a szlovák katolikus énekkar szolgálata tette még színesebbé, hangszerek kíséretével.

Az áldást két nyelven, két szolgálattevőtől fogadták az egybegyűltek.

Végül közös alkalmunk szeretetvendégséggel zárult. Ezúton is szeretettel mondunk köszönetet az együttlért, azért, hogy közösen tudtunk fohászolni az egységért.

Itt, a tudósítás végén, általában lezáródik az alkalomról szóló cikk. Most mégis engedtessek meg a jelen sorok írójának, hogy továbbfolytassa egy meghatározó történettel. Egy olyan történetet vetnék papírra, melyet **Pavol Klapica** plébános úr osztott meg velem, és aki hozzájárult ahhoz, hogy ezt az élményét megosszam mindnyájunk tanulására.

Amikor plébános úr az új autója ajtaját nyitotta ki, észrevette, hogy figyelni őt egy kisfiú, aki látszólag szegényesen volt felöltözve és aki nagy gyönyörködéssel csodálta az új autót, majd megszólalt: „Biztosan sokba kerülhetett.”

„Hogy az igazat mondjam, nem is tudom.” –jött a válasz.

A kisfiú erre rácsodálkozott és meglepődött, nem számított ilyen válaszra.

„Maga nem tudja, mibe került az új

autója?”

„Nem, mert ajándékba kaptam. A testvérem ajándékozta nekem, azért nem tudom, mibe került.”

A kisfiú egy ideig elgondolkodott, majd megtörte a csendet. „Én is szeretnék...” a folytatásban plébános úr arra várt, hogy majd ez következik: „ilyen autót”, vagy „ilyen testvért.” Azonban nagyon meglepték őt a kisfiú szavai: „Én is szeretnék ilyen testvér lenni!”

Ezek a szavak mélyen megérintették plébános urat, s felajánlotta a kisfiúnak, hogy elviszi őt egy körre az új autóval. A kisfiú viszont azzal védekezett, hogy piszkos a ruhája és nem szeretné bepiszkolni az új autót. Mivel plébános úr meggyőzően kitartott az „utazás” mellett, a kisfiú végül félve, de beült az autótá. Amikor odaért egy szegényes házikó elé, megkérte a kisfiút, hogy álljon meg, had szaladjon be a szüleiért, hogy szóljon nekik. Egy kis idő után a gyenge kis karján ott hozta fogyatékos öccsét, aki sánta volt. Odahozta őt az autóig és ezt mondta neki: „Nézd, milyen gyönyörű! Érintsd meg! Ha egyszer megnövök, én is ilyet veszek neked.”

Megindító ez a mély testvérszeretet, mely had szolgáljon mindnyájunk tanulására!

Sándor Veronika

Évzáró az Örös-i gyülekezetben

Az Örös-i református gyülekezet presbitériuma 2016. január 15-én tartotta évzáró gyűlését. Az alkalom a gyülekezet lekipásztornának, Kiss Miklósnak üdvözlő szavaival, majd a 89. Zsoltár elénekülésével kezdődött, majd idézte a Zsoltárok 9, 19-et. A rövid igemagyarázatból érthettük meg, hogy a szegénység súlyos örökség, de akik bíznak az Úrban, hit által meggazdagodnak, mert tudják, hogy Isten nem feledkezett meg róluk. Bár kis gyülekezet vagyunk, de hittel, szeretettel, imádságban vittük minden kérésünket az Úr elé, örömmel adhattunk hálát a jól végzett munka gyümölcseért. A 2015-ös évi zárójelentést a tiszteletes úr a ...8,46 Ige

idézésével folytatta, hangsúlyozva, hogy hálások lehetünk az Úrnak, mert évről évre többet enged meg nekünk. Nemcsak a rendszeres alkalmakat tartottuk meg, úgy mint az istentiszteleteket, ünnepi megemlékezéseket, bibliaórákat, Házastársi csendes napot, KOEN napközi tábort, énekkari szolgálatokat, evangelizációt, hanem óvodai hittant, tini csoportot, valamint fiatal felnőttek részére is bibliaórát indítottunk. A vasárnapi iskola új munkatárssal bővült, gyülekezeti evangelizációt és Családi napot szerveztünk. Meglátogattuk magyarországi (Ófehértó) testvér gyülekezetünket is. Külön öröm volt számunkra az a nap, amelyen Balla Lajos,

községünk szülötte egy gyönyörű, a templom bejáratához elhelyezett Székely kapu átadásával lepte meg a gyülekezetet. Elérzékenyülve mondta el, hogy ezzel az adománnyal fejezi ki szülőfaluja iránti szeretetét. A 2015-ös év tervei között szerepelt egy játszótér kialakítása, mely a Családi nap keretében volt átadva a gyerekek és szülők örömeire. Egy, a tervben nem szereplő, sürgős felújítási munkát szült közbe a feladatok teljesítésébe, így a gyülekezeti terem kibővítése és a parókia tetőzetének javítása, illetve festése át lett ütemezve a 2016-os évre. További terveink között szerepel a személyes kapcsolatok kialakítása, a „passzív” emberekhez való eljutás, az Evangélium „Jó hír” terjesztése, elvándoroltak

viSSZACsalogatása, több családi alkalom megszervezése. Isten iránti hálával zárhattuk az elmúlt évet, mely bővelkedett áldott alkalmakban. Itt idézem tiszteletes úr szavait: „Hiszszük, hogy minden, amit elvégezhetünk, a Jézusi érintések erejének következménye.” Hittel és reménységgel tekintünk az előttünk álló év feladatainak elvégzésére is, rábízva magunkat az Úr vezetésére, mert megígérte: „Nem maradok el tőled, sem el nem hagylak téged!” (Zsid. 13, 5) Imádsággal és a 471.-ik énekünk eléneklésével zártuk a 2015-ös év értékelését.

Legyen Istené a dicsőség!

Egri Klára

A februári hónap hálatelt alkalmai Újlóton

Emlékezve a szeretet kötelékére áldást kértünk a házaspároknak

2016. február 21-én az újlóti gyülekezetben megkülönböztetett figyelemmel voltak köszöntve a házaspárok az istentiszteleten.

Szólt az Ige: „és éljeteK szeretetben, ahogyan a Krisztus is szeretett minket, és önmagát adta értünk „áldozati ajándékuL, az Istennek kedves illatként.” (Ef. 5:2)

Pál apostol bemutatva a keresztény házirendet, világos útmutatást közöl mind a férfiaknak, mind a nőknek: *az aszszonyok engedelmeskedjenek férjüknek; a férfiak pedig úgy szeressék feleségüket, ahogyan Krisztus is szerette az egyházat, és önmagát adta érte.* (Ef. 5:22.25)

Bartko házaspár ezüstlakodalma

Kiemelten a házaspárokért szólt az igehirdetés és az imádság is, azonban nem feledkeztünk meg az özvegyekről és a magányosokról sem!

Papp Sándor gnd és neje házasságkötésük 30. évfordulója

Megragadva az alkalmat ezen kiemelt istentiszteletünkön, nagy örömmel köszöntöttük **Papp Sándor** gondnok urat és nejét **Papp Mártikát** házasságkötésük 30. évfordulója alkalmá-

ból. Isten áldása kísérje őket továbbra is a közös életúton!

Ugyancsak örömmel köszöntöttük az ezüstlakodalmuKat ünneplő házaspárt is, **Bartko Pált** és **Bartko Jutkát**, ki egyben a vasárnapi iskola egyik vezetője valamint gyülekezetünk Remény Énekkarának irányítója. Isten áldása legyen továbbra is közös életútjukon!

Végül **Sándor Veronika** lelkész nő az úrasztalától egy áldásban részesítette a házasságban élőket.

Imára kulcsolt kézzel összefogva a betegekért és szeretteikért

2016. február 28-án immár hagyományszerűen tartottuk istentiszteletünket a betegekért és a szeretteikért.

Miután fohászokdva kértük az Urat: „Kegyelmezz, Uram, mert elcsüggedtem, gyógyíts meg, Uram, mert reszketnek tagjai-m!” (Zsolt. 6:3), az igehirdetés a köv. igeversre volt felépítve: „Uram, Istenem, hozzád kiáltottam, és meggyógyítottál engem.” (Zsolt. 30:3)

Hangsúlyozva volt az imádság fontossága, hiszen ez által alakíthatunk ki egyfajta bensőséges kapcsolatot mennyei Édesatyánkkal, ugyanakkor erőt meríthetünk a mindennapok terheinek elhordozásához!

Gyülekezetünk kislányai, **Benyus Eszter**, **Tóth Sofia**, **Gyén Vanessza**, és **Sállay Edina** énekszóval taps kíséretében hirdették „Mindig, hogyha kerülget a bánat, mindig Hozzád sietek Jézus... Mindig velem vagy a bajban, csendben és zúgó viharban mindig számíthatok Rád...”

Végül a **Remény Énekkar** tagjai biztatták a betegségtől megerterhelt lelkeket.

Bizonyságtételként szállt az ének: *Isten hord karjain inségünkben, elmúló életünk sok terhében, kézen fog Isten és vigyáz reánk, meghallgatja a könnyező fohászt.*

Halk zenei aláfestés alatt **Sállay László** presbiter úr, aki egyben a Remény Énekkar tagja is, megosztotta velünk a *Meghallgatott imádság* c. szavaltat.

Énekkarunk tovább folytatva szolgálatát a *Lelki próbáimban* kezdetű 338. dicséretünk feldolgozását hozta a gyülekezet elé.

Végül **Bartko Jutka**, énekkarunk vezetője a felkonferálás mellett még egy Igeverssel erősítette az egybegyűlteket: „Az pedig tudjuk, hogy akik Istenet szeretik, azoknak minden javukra szolgál, azoknak, akiket elhatározása szerint elhívott.” (Róm. 8:28)

Isten áldása legyen valamennyi szolgálattévőn!

Sándor Veronika

Ráduly Sándor (1916 – 1976)

„Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam.“
2Tim.4,7

Ez volt a jelmondata Édesapámnak, Ráduly Sándor, református lelkésznek.

1916. február 6.-án született Miskolcon. Szülei 1914-ben, az első világháború kitörése előtt települtek át Magyarországra, az erdélyi Alsósófalváról. Lelkipásztori

oklevelét a Sárospataki Református Kollégiumban szerezte. Azután Miskolcon volt segédlelkész. Az 1940-es évek elejétől Imregen, Szürnyegen és Magyarsáson szolgálta hűségesen Urát. A felvidéki területek Szlovákiához való visszacsatolása után sem ment vissza Magyarországra, mert a gyülekezeteket elhagyni. 1949-ben áthelyezték Tusára (Tušice), ahol megtanult szlovákul.

1950 áprilisában a Csilizradványi gyülekezet választotta meg lelkipásztorául, a Magyarországra kitelepített Kóczán Mór helyére. A csilizradványi gyülekezetnél 1960

nyaráig szolgált, amikor betegsége miatt lakhelyváltoztatást javasoltak az orvosai. Akkor ajánlotta fel neki Ft. Varga Imre Püspök Úr – szülőfaluja Györke (Ďurkov) és a csatolt (Felsőcsáj, Regeteruszka, Ósva) gyülekezetek vezetését. 16 éven át hirdette közöttük Isten igéjét, igyekezett hű pásztor lenni a rábizott nyájnak. Először csak magyarul, azután, amikor kezdődött az elszlovákosodás, egyszer egy hónapban szlovákul is prédikált – ekkor vette nagy hasznát Tusán megszerzett szlováktudásának.

Hűséges hitvesét Imregen vette feleségül, házasságukat Isten 4 lánnyal áldotta meg, akiket szeretetben felneveltek. Nyolc unokája közül ötnek érthette meg a születését.

Hosszú, súlyos betegség után 1976. június 16.-án, visszaadta lelkét Teremtőjének.

Istennek engedelmes és alázatos szolgálója volt, ezért tudta őt az ő Ura Jézus Krisztus használni az Ő dicsőségére.

Születésének 100., halálának 40. évfordulója kapcsán bátorkodtam megírni ezt a rövid megemlékezést. Akik ismerték, gondoljanak Édesapámra szeretettel!

Emlékét szívünkben őrizzük!

Lányai és családjaik nevében
Molnárné Ráduly Sarolta

Soltész Miklós: Az önzetlen segítség nagy erő az egész nemzet számára

ÍRTA: VÉSEY KOVÁCS LÁSZLÓ

Dunaszerdahelyen tartott előadást Soltész Miklós, a Magyarországi Emberi Erőforrások Minisztériumának egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkára.

A református templomban Somogyi Alfréd esperes köszöntötte a megjelenteket. Soltész Miklós a magyarság megmaradásának két fontos eleméről szólt: egyik a közösségi részvétel akár a helyi érdekű, akár az országos politikában, a másikat pedig az egyházak

jelentik, ezért ezek küldetése óriási. A kommunizmus áldozatainak emléknapja alkalmából hangsúlyozta, hogy megölt, megkínzott, meghurcolt emberek tízmillióira emlékezünk, és az egyházak is rendkívül súlyosan megszenvedték ezt az időt. Jött azonban egy új liberális korszak, amely sokkal nagyobb szabadságot és sokkal több lehetőséget ad, mint a kommunizmus, viszont egy olyan romboló szabadságnak is teret nyitott, amely ellen az egyházaknak fel kell emelniük a szavukat. Egyúttal mindenkit kért, hogy a közelgő választásokon közös akarattal támogassák a magyar jelölteket, hiszen csak így tudja a felvidéki magyarság megvédeni az értékeit és megtenni azokat a gazdasági lépéseket, amelyekre szüksége van.

Az eseményen – amelyen részt vett Szanyi György, a kárpátaljai Nagyborzsova lelkipásztora is – kötött szóbeli egyezséget a Pozsonyi Református Egyházmegye és a Magyar Karitativ Tanács a kárpátaljai magyarok további megsegítésével kapcsolatban.

Legvégül perselyeket osztottak szét az egyházmegye lelkészségei között, amelyekbe a pénzbeli támogatás gyűlik majd. Ukrajna az összeomlás szélén áll, ezért éppen egy évvel ezelőtt indult a Kárpátalja nincs egyedül! program az ottani magyarok megmentésére. György András somorjai lelkipásztor elmondta, hogy ha a magyar kormány nem gondolná komolyan a kárpátaljai, illetve a kárpát-medencei magyarság megtartását, akkor Kárpátalján már teljesen ellehetetlenült volna az élet, és a magyarok hamar eltűnnének onnan.

radásáért küzd, ez is egy nagy feladat, de közben észrevette, hogy egy másik nemzetrészt sokkal nagyobb bajban van, hiszen a napi túlélése forog kockán. Ha ilyenkor segítséget tud felajánlani az, akinek magának sincs könnyű dolga, az

óriási erőt jelent az egész nemzet számára” – mondta Soltész Miklós, majd a szlovákiai választással kapcsolatban hozzátette: „Egy erős magyarság Szlovákiában nem az ország ellen irányul, sőt ellenkezőleg. Láthatjuk a mostani

külpolitikai helyzetben, hogy azok az országok és népek tudnak összefogni, és sikeresen fellépni a bajokkal szemben, amelyek tisztában vannak önmagukkal, és erősek.”

VKL, Felvidék.ma

Hatvan év után indul el újra a komáromi református templom toronyórája

A csaknem 180 éves óra több mint hatvan évig nem működött, gyülekezeti összefogással azonban most megújul, így március 13-tól ismét a komáromiak szolgálatába állhat.

Az 1839. június 26-án, 640 ezüst forintért elkészített toronyóra Rauschmann József budai órás mester munkáját dicséri. A történelem során elszenvedett tűzvészt és háborúkat. Megannyi harangozó húzta fel napról napra sok-sok éven át, de sorsát nem tudta elkerülni: elavult, elromlott, több évtizede állt, és várt a sorára.

A komáromi gyülekezet az elmúlt hónapokban azon munkálkodott, hogy az óra újra működjön, és környezete is megfelelő legyen. A sok fáradozásnak meglett az eredménye: a toronyórát gyülekezeti adakozásból és egyéb forrásokból sikerül méltó állapotba hozni. Megújul az óraszerkezet, és a négy óralapot is megtisztítják, így március 13-án

a vasárnap délelőtti istentisztelet után pontban 11 órakor újra elindulhat. A toronyóra ezután minden egész órában (kivéve az estétől reggelig tartó időszakot) kondulással jelzi majd a pontos időt.

Az ünnepélyes újraindítás alkalmából a komáromi református parókián képzőművészeti kiállítás is várja az érdeklődőket, akik a nemrég felújított harangokról, és az óra javítási munkálatairól készített fotókat tekinthetik meg.

A régi óraszerkezetet és a felújított harangokat kísérvél a templomtoronyban meg is lehet majd tekinteni. A legfeljebb tíz fős csoportokat március 17-től április 28-ig minden csütörtökön 10:10-es vagy 15:10-es indulással várják. Jelentkezés a reforkom@gmail.com e-mail címen, 035/7702689 telefonszámon, vagy személyesen a hivatalban minden munkanap 08:00-12:00 óra között.

A gyülekezet emellett ismét meg-

szervezi március 12-13. között a templommal szemben, a régi posta épületében a *Kézről Kézre jótékonyági csereberét*, melynek bevételével az óra javítását szeretnék támogatni.

Felvidék.ma

Méltó emlékezés

Talán nem is tulajdonítunk nagy fontosságot az emlékezésnek, mivel nagyon lefoglalnak minket mindennapi feladataink. Különösen így van az a közösségi emlékezettel, amelyet sokszor torzít el egy nosztalgikus múlt-kép. Vannak, akik számára még a diktatúra időszaka is szépnek és jónak tűnik mivel akkor élték ifjúságuk éveit, akkor alacsonyok voltak az árak, akkor biztos volt a munkahely (még ha kerülték is a munkát)...! Nem javít ezen a helyzeten az elmúlt évtizedek „memoár” – visszaemlékezés irodalmának nagy része sem. Ezek célja a személyeskedés, a tényeket manipuláló „önfényezés”. A hozzáértő olvasó érzi, hogy a szerzőt soha ki nem mondott, meg nem vallott lelki terhei indítják írásra, mely írás kishitűségükről szól, mert maguk kívánnak környezetük ítélő bírájaként

eljárni!

Vannak örvendetes kivételek is, mint Csiha Kálmán, Gulácsy Lajos önéletrajza, akik az átélt szenvedések után megvallják Isten megtartó kegyelmébe vetett hitüket, s dicsőítik az Urat, anélkül, hogy pálcát törnének bárki felé.

Urbán Károly (1915-1992) lelkipásztor életét ismertető kötet az „örvendetes kivételek” sorát gyarapítja. Szolgatársak, tanítványok, gyülekezeti tagok emlékeznek, és írásaikat olvasva megelevenedik előttem a néhai szolgatárs, akivel hosszabban 1985-ben, a hanvai lelkészbeiktatást követő ebéd alkalmával beszélgethettem, amikor az akkori Eperjesi Egyházmegyei esperes választása körüli bonyodalmakról számoltam be a jelenlevő egyházi vezetőknek. Urbán Károly igei útmutatása,

testvéri közvetlensége megnyugtatót és erőt adott. Évekkel később Jókán, lánya temetésén találkoztunk, ahol a

megrendült, de ezt is hitben megélt szolgatárs állt a koporsó mellett. A 2015-ben „*Minden tekintetben kisebbségben 1915-2015*” című kötetet olvasva áldhatjuk az Urat, hogy e kötet, miközben bemutatja egyházunk életének egy nehéz időszakát, nem torzít, hanem érzékeltet, nem indulatot kelt, hanem szeretetre tanít, a világ nyomorúságai miatt nem elszomorít, hanem hitben erősít. Legyen áldott érte az Úr neve!

Az igazság ösvényén – Szabó Zoltán emlékkönyv

A Kazinczy Ferenc Társaság gondozásában jelent meg a Sárospataki Református Teológia gyakorlati teológia professzorának életét bemutató kötet, s szerveződött egy konferencia 2016. február 20-án. Sajátos életpályát

mutat be ez a könyv. „A két világháború között a Sárospataki Református Kollégium a régió kulturális életének meghatározó tényezőjévé emelkedett nemcsak azért, hogy a humán és műszaki értelmiséget nevelt, lelkészt és tanítót adott Északkelet-Magyarországnak, hanem új kezdeményezéseivel is, amelyek korszerű válaszokat adtak a Trianon utáni magyar valóság kulturális és szociális kihívásaira. Dr. Szabó Zoltán (1902-1965) egyike volt a kezdeményezőknél, aki szűkebb feladatán, a gyakorlati oktatásán, lelképásztori szolgálatán túl hivatásának tekintette a magyar falu népének megsegítését, önszerveződésének ösztönzését, életviszonyainak javítását, műveltségének mélyítését. Ezért emelt szót a tanári katedrán, a templomi szószéken, a kép-

SZÉPHALOM 26. A Kazinczy Ferenc Társaság évkönyve 2016.

Az igazság ösvényén

Szabó Zoltán emlékkönyv

viselőházban, s így vált a sárospataki falumunka meghatározó irányítójává.” – olvasható a kötet ajánlásában. A kommunista diktatúra nem tűrte, hogy valaki ne „forradalmi” eszközökkel éljen a nép felemelésének érdekében, így meghurcolttá vált, majd tanári állását elveszítve gyülekezeti lelkészi szolgálatot végzett. Így a tanított teológiai elmélet lelképásztori gyakorlattá válhatott. Amint lánya konferencián elhangzott beszédében elmondta, s a hívek levelei is igazolták, amit tanított, azt áldottan élte is lelkészi szolgálatában. Életműve nem lett torzó, hanem az Úr akarata szerinti kiteljesedés.

Szerk.

Búcsúbeszéd

Írója: Balczó András

A Józan Ész halálára

Nyugodjék békében!

Ma egy szeretett barátunk elvesztését siratjuk: Józan Ész, aki sok éven át volt közöttünk.

Senki sem tudja biztosan, hány éves volt, mivel születési adatai már régen elvesztek a bürokrácia útvesztőiben.

Emlékezni fogunk rá, mert olyan értékes leckéket adott nekünk, mint „dolgozni kell, hogy tető legyen a fejünk felett” és „minden nap kell olvasni egy keveset”, hogy tudjuk, miért lel aranyat, aki korán kel, és hogy felismerjük olyan mondatok érvényességét, mint „az élet nem mindig igazságos” és „lehet, hogy én vagyok a hibás”.

Józan Ész egyszerű és hatásos parancsok („addig nyújtózkodj, ameddig a takaród ér”) és megbízható, szülői stratégiák („nem a gyerek, hanem a felnőtt dirigál”) szerint élt.

Egészsége akkor kezdett gyorsan romlani, amikor fura szabályokat kezdtek alkalmazni: jelentéseket egy hatéves kislányról, akit szexuális zaklatással vádoltak, mert megpuszította egy osztálytársát; kamaszokról, akiknek iskolát kellett változtatniuk, mert feljelentették drogot áruló társukat, és a fegyelmezetlen diákját megdorgáló tanítónő elbocsátása csak rontott az állapotán.

Józan Ész akkor kezdett háttérbe szorulni, amikor szülők csak azért támadtak a tanároknak, mert azok végezték el azt a munkát, amelyben a szülők csődöt mondtak: fegyelmezetlen gyermekeik fegyelmezését.

Még tovább hanyatlott, amikor az iskolának szülői engedélyt kellett beszerezniük ahhoz, hogy beadjanak egy aszpirint, bekenjenek egy gyereket naptejrel, de tilos volt tájékoztatniuk a szülőket, ha egy diák drogozott, egy di-

áklány teherbe esett, (pláne, ha abortuszt akart csináltatni).

Józan Észnek elment a kedve az élettől, amikor a Tízparancsolat nevetség tárgyává vált, némely „egyház” üzletté aljasult, és amikor a bűnözők kezdtek külön elbánásban részesülni, mint áldozataik.

Józan Ész számára kemény csapás volt arról értesülni, hogy az ember már nem védheti meg magát egy tolvajtól a saját házában, ellenben a tolvaj beperelheti őt, ha kezét emel rá, és ha egy rendőr megöl egy bűnözőt, (még akkor is, ha ez utóbbinál fegyver volt,) azonnal eljárás indul ellene aránytalan védekezés miatt.

Józan Ész halálát megelőzte szüleié: az Igazságé és a Bizalomé, feleségé: a Bölcsességé, lányaié: a Felelősségé és a Törvényességé, fiáié: az Ésszerűségé.

De élnek szörnyű mostohatestvérei: Hívják

az ügyvédemet, Nem én voltam, Ne szólj bele, és a Társadalom áldozata vagyok.

Nem vagyunk sokan a temetésén, mivel nagyon kevesen fogták fel, hogy elment.

Ha még emlékszel rá, küldd tovább ezt a levelet!

Ellenkező esetben csatlakozz a többséghez, és ne tégy semmit!

BALCZÓ ANDRÁS

Harmincnyolc éves korában lett először apa, utána még tizenegyszer. A háromszoros olimpiai bajnok öttusázó, Balczó András és felesége, Császár Mónika tizenkét gyermeket nevelt fel budakeszi házukban, amelyet Balczó a saját kezével épített.

Ami a sportot illeti: megcselekedte, ami számára megcselekedni adatott. Amit az élet elrendeltetett neki. Sem az egyikért nem illeti dicséret, sem a másikért nem jár neki sajnálat. Az ember felelős a sorsáért, de élete felől Isten határoz. Balczó András ezerszer elismételte ezt a néhány és még sok, más mondatot az utóbbi időben, leírva is olvashattuk sorait, pályafutásáról készült, Küldetés című film nagy siker volt a mozikban.

Most, hogy nemrégiben, élőben hallotta az ember, mégis újra és újra, ezeregyedikszere is megfogja mondandója. A háromszoros olimpiai és tízszeres világbajnok, Balczó András, aki Magyarországon minden idők legjobb öttusázója, a nemzet sportolója, magával tudja ragadni az embert.

Nemrégiben Pozsonyban járt, hogy átvegye a Ferdinand Martenengo Társaság kiténtetését. Előbb ott beszélgettünk, aztán rohantunk a ferencesek templomába, s előadása előtt, ott folytattuk.

Nem a megszokott interjú volt ez, arra nem nagyon kapható, inkább beszélget, az előadás keretében pedig nem tér ki egyetlen válasz elől sem. Megalkuvás nélkül futott egykor a győzelemért, amelynek egy egész nemzet örült, és ma ugyanúgy él, ahogy futott: nekifeszülve, egyenest a cél felé.

Edzőnek nem kellett, belovagló volt

Kondorosí, lelkészi család harmadik gyermekeként jött a világra. Ildikó nővére és Zoltán öccse mérnök – utóbbi országgyűlési képviselő, Edit nővére, aki tavaly hunyt el, keramikus volt.

„Önuralom hiányából lettem sokgyermekes családapa. Úgy látszik, korában annyi önuralmat gyakoroltam, hogy elfogyott. Első házasságomból nem született gyerek, aztán kilenc évig egyedül éltem. 1975-ben, újra meg-nősültem. Négy-öt gyermeket akartunk, de jött a következő, az ötödik, hatodik, és mindig egy utolsó. Mondogattam sokszor, hogy köszönöm, rendes vagy, de még rendesebb, ha most

már hagysz egy kis pihenőt. Persze örömmel elfogadtuk a piciket.”

1976-ban jött Márton, őt követte Laura, majd Anna, Barnabás, Bertalan, Nóra, Bálint, Sarolta, Gáspár, Noémi, Virág és a tizenkettedik, Botond. A budakeszi ház évekig épült, még a bútorokat is a családfő készítette benne.

Balczónak – és később a családnak – nem volt könnyű megélnie azután, hogy a világ máig legjobb öttusázója 1973-ban visszavonult.

„Mindenféle képesítést megszereztem. Az 1-es számú bilétámmal vártam, hogy beszélősanak. Reméltem, hogy a fiataloknak átadhatom azt, ami szükséges.”

A pártba nem akart belépni, ügynök sem akart lenni, mondván, hogy ezzel elveszíti a jogát arra, hogy tisztességes sportembereket neveljen.

„Tíz évig vártam arra, hogy megbízzanak. Belovaglóként dolgoztam az Országos Lótenyésztési Felügyelőségénél – ez amolyan csicskási állás. Mindenki látja, hogy nem odavaló a fickó, de mit lehet tenni. Aztán egy nap vettem egy demizson bort, szétosztottam szerszámaimat a kollégák között, és zsebemben a munkakönyvemmel elbúcsúztam.”

A gyermekek nem lettek élsportolók. Mindkét szülő olimpikon: az apa háromszor nyert aranyérmeket, a tornász mama, Császár Mónika meg bronzot az 1972-es müncheni játékokon, ahol Balczó egyéniben lett bajnok (előtte csapatban nyert Rómában és Mexikóvárosban). A tizenkét gyermek közül mégsem lett egyik sem élsportoló.

„Minden felnőt, edző vagy ismerős azt kérdezte tőlük, hogy no, fiacskám, te is olimpiai bajnok leszel, mint apukád? Hát nem, a túl nagy elvárás agyonnyom mindenkit. A fiaink, lányaink úsznak, kerékpároznak, futnak, felváltva, de nagyon örülök neki, hogy nem versenyszerűen. Mert most a sport egészen más, mint harminc évvel ezelőtt volt.”

Miután a munkakönyvvel a zsebében elbúcsúzott, nem volt könnyű a nagy család élete: szellemi szabadfoglalkozásúként előadói tiszteletdíjaiból illetve családi pótlékból éltek.

„Csodával határos módon, az utolsó pillanatban mindig megkaptuk a szükséges pénzt. Megesett – egy példát mondom a sok közül, hogy elfogyott a pénzünk, s másnap az egyik gyereknek be kellett fizetni kilencszáz forintot az iskolában. Már délután kettő volt, a postás mindig délelőtt hozta a pénzt. Nem szégyen kölcsönkérni, de nem akartam senkinek örömet szerezni, miután mindig mondták nekem, hogy Balczókám, felelőtlenység, fel is kell nevelni a gyerekeket. Betértem a postára, de semmi. Hazamentem. Hátul az udvaron köveket raktam le; ott térdeltem, mikor öt-hat óra tájban jött a legnagyobb gyerek, s azt mondja: Kaptam ötezer

hatszáz forint ösztöndíjat!”

Nagyon sok ilyen eset volt. Adódott egy más változat is:

„Egy nagy díjat, amit kaptam volna, nem fogadtam el, mert úgy éreztem, megvesznek kilóra, ha azt elosztom, kiderül, hogy egy kiló Balczó mennyit ér. Van, aki elfogadhatja, de van, akinek nem szabad elfogadnia. Én ezek közé tartozom. Lemondtam. Sokan kárhoztak miatta, sokan vartogtak, hogy te hülye, itt vannak a gyerekeid, de tudtam, hogy nem szabad elfogadni. Írtam egy levelet a felajánlónak, hogy megértésüket kérve tisztelettel köszönöm, de a díj elfogadása ellenkezne meggyőződéssel. Még a református templomban a baráti kör is kettéoszlott; viszont a visszamondást követően kilenc hónapra telefonált egy ügyvéd, s elmondta: XY hagyatékát gondozom, aki meghalt 86 éves korában, és a végrendeletében a lakását önre hagyta. Megkérdeztem, kicsoda az illető. Mondtam: soha nem láttam, valami félreértés van. Azt mondta: ennek ellenére. Eladtuk a lakást, s a lányainknak be tudtunk segíteni a lakásvásárlásba, köveket tudtunk lerakni, ahová a mi házukban addig nem futotta, redőnyöket csináltattunk. A barátainak mondtam is, hogy azáltal, hogy azt a díjat és a vele járó pénzt nem fogadtam el, a Jóisten ezt az én életemben, a gyermekeim és unkáim életében olyan mértékben fogja visszafizetni, hogy a legnagyobb üzletet kötöttem.

Öt éven keresztül sok mindenen változtatott az örökhagyó. Kiderült, hogy Kondor Katalin műsorát, amely minden vasárnap egytől kettőig volt, s amelyben egy alkalommal velem készült interjú, ez a hölgy végighallgatta, utána megírta a végrendeletét. Az Isten engem így dédelget.

Kinn voltunk Rómában, az olimpia ötvenéves évfordulóján, s ott egy fiatal újságírónak diktáltam; mondtam azt is, hogy én az Isten kegyeltje vagyok, nekem csak megszületni volt nehéz. Mindent kaptam, csak ezt tudom mondani.”

„Nem ez az én utam”

Azért jött, azért járja az országot, s ruccan át a határokon túlra is, hogy megossa gondolatait azokkal, akik kíváncsiak rájuk. Mostani hívatása az, hogy közösségekhez látogasson, s arról beszélgessen velük, mi végre is vagyunk a világban. Más volt a terve, mást akart csinálni.

„Tíz éven át próbálkoztam, de végül rájöttem, hogy nem ez az én utam. Az öttusában tízévi várakozás után adtam fel a reményeimet. Arra a tíz évre nagy szükségem volt... örülök, hogy ott voltam, és örülök, hogy eljöttem. Nekem senki sem vághatja a fejemhez, hogy nem voltam hajlandó kompromisszumokra. Nagyon mély kompromisszumot kötöttem, de ez nem keverendő össze az elvtelen magalkuvással.”

- forrás: facebook -

Egy milliárd forintos támogatás közösség építő – erősítő alkalmakra

Történelmi pillanatnak adott otthont a komáromi Tiszti pavilon épülete 2016. február 20-án. Fazekas László a Szlovákiai Református Keresztény Egyház püspöke és Balogh Zoltán a Magyar Köztársaság Emberi Erőforrások Minisztériumának minisztere ünnepélyes keretek között írták alá az a szerződést, amelynek értelmében a szlovákiai református egyház magyar gyülekezetei egy milliárd forintos támogatást kapnak közösség építő – erősítő alkalmakra, illetve épületek építésére és felújítására.

Az ünnepi alkalmon megjelent Balogh Zoltán, az Emberi Erőforrások Minisztériumának minisztere, Czibalmosné Molnár Éva, Magyarország szlovákiai nagykövete, a Zsinati Elnökség magyar tagjai: Fazekas László püspök, Fekete Vince főgondnok, Géresi Róbert püspökhelyettes, Porubán Ferenc főgondnokhelyettes, a hét magyar egyházmegye esperesei és gondnokai, zsinati tanácsosok, Stubendek László, Komárom városának polgármestere és Lévai Attila, a Selye János Egyetem Református Teológiai Karának dékánja.

Fazekas László püspök beszédében a Prédikátor könyve 11,1 versét idézte: „Vesd a te kenyeredet a víz színére, mert sok nap múlva megtalálod azt.” Az igemagyarázók szerint ez az ige azokról szól, akik hajókat indítottak útnak távoli országok, földrészek felé, bízva abban, hogy a hajók majd áruval megrakodva térnek vissza. Kockázatos dolog ugyan vízre bízni az ember egzisztenciáját, de nyereséggel lehet visszakapni a befektetést.

Balogh Zoltán elmondta, hogy jelen támogatás esetében nem is a támogatás nagysága a fontos, hanem az összetartozás érzésének az erősítése. Kiemelte, hogy támogatást oda érdemes adni, ahol hozzátesznek, ahol még több lesz belőle. Hangsúlyozta, hogy a befektetés ne lanygulást, hanem megerősödést

hozzon.

Az alkalmon beszédet mondott még Géresi Róbert püspökhelyettes, és Stubendek Attila Komárom városának polgármestere.

Az ünnepség a Himnusz éneklésével zárult.

Tirpák István

Házugság hete

Kicsit rosszul látok már, de azért néha még megfedlek a szemüvegről, vagy csak akkor teszem fel, ha valami fontosat, pontosan akarok olvasni. Nézegetem a hírek rovat címeit, a címeiket még látom elolvasni, hátha talállok olyat, ami felkelti a figyelmem, majd akkor veszem a szemüveget és studiózom végig a cikket.

Az egyik címen nemcsak a szemem akadt meg, hanem a lélegzetem is elakadt. A házugság hete. Micsoda? Már annak is van hete? És vajon azon a héten kinek tapsolunk? Aki legjobban tud hazudni? Ez is csak valami amerikai marhaság lehet, dohogtam magamban, s föltettem a szemüvegem, már csak megtudom, mi az a házugság hete.

Szemüveggel más a világ, mert kiderült, amire én azt olvastam, hogy a házugság hete, az a házasság hete valójában, az Angliából indult kezdeményezés, amit 2008 óta hazánkban is ünnepelnek a keresztyén/keresztyén egyházak és civil szervezetek szervezé-

sében, február második hetében, hogy ezzel hívják fel a figyelmet a házasság és a család fontosságára. Hát ugye, azért a házasság hete más, mint a házugság hete!

De ha már ilyen elhallásom, félreolvasásom volt, nem hagyott nyugodni a gondolat, hogy ez nem véletlen. S ha görcső alá vesszük a házasságokat, tényleg van benne valami, mert sajnos nagyon sok házasságban ott van állandó szereplőként a házugság. Hazudnak egymásnak, saját maguknak, a gyerekeknek, a szülőknek, az egész világnak, az Istennek is. Eleve a házasságról a legtöbb ember nincs túl jó véleménynyel, azt mondják, ha nincs bajod, nyugodt az életed, házasodj meg. A házasság állandó kompromisszum, veszekedések forrása és a fenti címcseré miatt talán az sem túlzás, ha azt mondjuk, a házugság meleg ágya.

Pedig az elején, a rózsaszín ködben, amikor még mindent, jövődő házastársunkat is rózsaszínen, tökéletesnek látjuk, s magunkból is a leg-

jobbat adjuk, még őszintén örülünk, s boldogan a szép közös élet reményével lépünk bele a házasságba? Akkor még mindenki jó férj, feleség akar lenni, s vallja, a közös jövő záloga az őszinteség. Elmondani mindent a másikkal, azt is, ha rossz-persze, jó szándékkal, Hiszen, mindent meg lehet beszélni! Aztán lassan már nem mindent mondunk el, később, már amit elmondunk, abban több a rossz, mint a jó, s ezzel arányosan a rossz szándék is egyre több, aztán végül már nemcsak elhallgatjuk a dolgokat, hanem teljesen mást mondunk, miközben elhitetjük magunkkal és a világgal is, hogy mi jól választottunk, s remek házasságban élünk. Mindent megtettünk, nem rajtunk múlott...

Ha házasság hete, akkor azon gondolkodjunk el, miért alakulnak úgy a házasságok, ahogy, miért hazudnak az emberek a legközelebbinek és saját maguknak? S hogy lehetne ebből gyógyulni?

Ha házugság hete, akkor azon gon-

dolgozunk el, milyen jó lenne, ha csak egy hétig hazudnánk! Bár az alatt a rövid idő alatt is sok mindent összezavarnánk, de talán az egy hét hazugsá-

gai még helyrehozhatók. Hogy lehetne ebből is, a hazugságokból is gyógyulni?

Hiszem, hogy van gyógyulás, csak jó helyen kell keresni.

Ambrus Erika

Az írás elhangzott az *Európa Rádió* - *Útravaló* c. műsorában.

Egységes keresztyén hang

„Testvérem”, így köszöntötte Ferenc pápa Kirill moszkvai pátriárkát kubai találkozójukon, amely új lendületet, de még inkább új kezdetet adhat a valálközi párbeszédnek és a keresztyén egyházak közeledésének. Az egyházi média nagy felületen számolt be a két egyházfé február 12-i kubai találkozójáról, amelynek jelentősége abban rejlik, hogy példátlan az egyháztörténelemben. 1054-ben, kölcsönös kiátkozások közepette kétfelé szakadt, az addigi egységes, egyetemes, de már számos belső konfliktust hordozó keresztyén egyház. Azóta, a legmagasabb szinten nem történt kapcsolatfelvétel a római katolikus egyházfé és az ortodoxia legtöbb hívével rendelkező moszkvai pátriárka között. Miközben a kisebb befolyású konstantinápolyi pátriárkával többször is találkozott már katolikus egyházfé. A keresztyén egységtörekvés mérföldköve tehát, hogy a közel ezer éves távolság-

tartást legyőzve, a vatikáni és a moszkvai egyházi vezető végre egy asztalhoz ült.

A semleges helyszíneként kijelölt Kubában aláírt 30 pontból álló nyilatkozat ugyan hasonló áttörést nem tartalmaz, inkább csak az együttgondolkodás fontosságát tükrözi. Szorgalmazzák például a két egyház közti úrvacsorai közösség helyreállítását, amelynek megszüntése szintén az egyházszakadással egyidős. Ennek gyakorlati megvalósítása még további egyeztetések kérdése lesz, de a most megtörtént felekezeti párbeszédnek éppen ez lehet az egyik legfontosabb és leglátványosabb gyümölcse.

A havannai nyilatkozatban összegzik a kelet-európai rendszerváltozások egyházi hatásait is. Mert miközben Európa nyugati felén a keresztyén hit visszavonulóban van, addig keleten valószínűleg lelki megújulást hozott a kommunizmus bukása. Különösen igaz ez

az ortodoxiára, amely a posztkommunista országokban visszanyerte korábbi államegyházi „primus inter pares - első az egyenlők között” jellegű különállását.

Komoly üzenettel bír az európai migrációs kérdésben történő közös állásfoglalás is, hiszen egy erős és egységes keresztyén hang mindaddig hiányzott ezen a téren. A két keresztyén egyház feje a kontinens jelenét megpecsételő, ahogy fogalmaznak: „a vallási identitásokat nem tisztelő migrációval kapcsolatban” óvatosságra int, hozzátéve, hogy Európa hú kell maradjon keresztyén gyökereihez. Ez azt is jelzi, hogy mára egyházi téren is elhalkultak a feltétlen és tömeges befogadás mellett kardoskodó hangok, és a nagy keresztyén egyházak finoman bár, de kinyilvánítják, hogy nem érdekeltek egy iszlamosított Európában.

Fábián Tibor

Izrael – Ország? Nemzet? Gyülekezet?

Megtalálták Ezékiás király pecsétjét

Az arab világban sokszor vonják kétségbe Izrael létjogosultságát, a történelmi Izrael létét is igyekeznek tagadni. Sajnos ezeknek a hazugságoknak bizonyos nyugati körök is terjesztőivé válnak. Egy ilyen helyzetben nagyjelentőségű egy ilyen régészeti lelet, amely ékes bizonyítéka az zsidó állam évezredekkel ezelőtti létének.

A jeruzsálemi héber egyetem régészei találták meg Júda királyának, Ezékiásnak pecsétjét, a templomtértől délre, a valamikori királyi negyedben folytatott ásások során. „Ez az első eset, hogy egy királyi pecsétre bukkantunk”, mondta az ásások vezetője, Eilat Masar. Bár a pecsétet már hat évvel ezelőtt megtalálták, de nem tulajdonítottak neki nagyobb jelentőséget. Pár hónappal ezelőtt fejtette meg a pecsét feliratát Reut Ben Arje. Amikor az 1990-es években, az izraeli régiségkereskedelemben több Ezékiástól származtatott pecsét került forgalomba, eredetiségük nagyon kétségesnek tűnt. „Azok a pecséteteket, ugyanis nem ásások folyamán találták, de a mostani lelet igazolta a korábbiak eredetiségét is.” – magyarázta Masar.

Amikor az államelnök, Reuven Rivlin értesült a szenzációról meglátogatta az ásáson dolgozókat, és kijelentette: „Önök nagyon türelmes, rendkívüli emberek, akik Izrael történelmével és a mindenkori főváros, Jeruzsálem történelmével kapcsolódnak össze.”

A király neve mellett egyiptomi motívumok is láthatók, úgymint egy szárnyas napkorong, ami az élet jelképe, és egy ankh kereszt. Ezek elég gyakoriak voltak abban a régióban. Ezékiás Kr. sz. e. 727 és 698 között uralkodott Júdában. A Biblia Isten hűséges embereként jellemzi, akinek idejében az Asszírok elfoglalták az északi királyságot, Izraelt. Ezért Ezékiás megerősítette Jeruzsálem falait, tudva, hogy Júda is veszélyben van. Egy 500 méter hosszú alagutat építtetett, amelyen keresztül a Gihon patak vizét a városfalakon belül levő Siloáh víztartályba vezették. Ezzel kívánta biztosítani a városlakók vízellátását egy Asszír ostrom esetén.

*Tsvi Zadan, Israel Heute,
Ford. Csoma László*

Nőegyesületi közgyűlés – Örös

A Zempléni Egyházmegye Nőegyesülete 2016. február 28-án tartotta közgyűlését az örösi kultúrházban. Az alkalomra mintegy nyolcvanán érkeztek az egész egyházmegye területéről, amelyet a helyi lelkipásztor, Kiss Miklós nyitott meg ünnepélyesen, majd az országos elnök, Györky Szilvia szolgált igehirdetéssel. Ezt követően az egyházmegyei elnök, Kondás Aranka tartotta

meg elnöki beszámolóját, majd Kótká Magdika tett eleget a betegség miatt részt venni nem tudó egyházmegyei

pénztárnok, Andaházy Livia kérésének, s felolvasta a pénztári beszámolót.

A találkozót egyházmegyénk eseprese Kendi Csaba is megtisztelte jelenlétével, s Igével köszöntötte a jelenlevőket. Ezután következett az énektanulás, Balla Viktória vezetésével, majd pedig Kása Melinda, nagygéresi lelkipásztor tartott igényes interaktív előadást a babonáról. Mindeközben a teremben elhelyezett asztalokon több helyi nőegyesület kirakodóvásárt rendezett háztáji termékekből, amelyet az érdeklődők

megvásárolhattak. A szeretetvendégségen élénk beszélgetések alakultak ki, s hisszük, mindenki szívében jó érzéssel távozott a találkozóról.

A sikeres találkozó szervezéséért köszönet illeti az egyházmegyei elnök áldozatos szolgálatát, valamint az örösi református gyülekezet vendégszeretét, amellyel fogadták az egyházmegye nőegyesületi tagjait, érdeklődőket, lelkipásztorokat. Mindezt legyen Istené a dicsőség.

Györky Szilvia

Olvasói Levelekből

Kedves Nagytiszteletű úr!

Elnézést kérek, hogy zavarom. Nagy gondban vagyok. Mióta a Szeretnaptár létrejött, minden példányt megvettem és összegyűjtöttem. Ebben az évben nem így történt. A mi ekléziánkban nem volt rá igénylő, így nekem sem lett naptárom. Nagy bánkódásom közepette arra gondoltam, hátha a Nagytiszteletű úrnak maradt. Ha maradt, akkor nagyon szépen megkérem, legyen szíves küldeni nekem egy példányt. Nagyon örülnék neki és hálás lennék érte.

Áldás békesség, egy Isten féltő 84 éves asszony

Asszonytestvérünknek a Szeretnaptár mellé egy kis füzetet is csomagoltunk, mely a 23. Zsoltár magyarázatát tartalmazta. Erre a következő válasz érkezett.

Kedves Nagytiszteletű úr!

Szívem szerint örülök, hogy kérésem nem hagyta figyelmen kívül. Vannak az Istennek csodái, a 23. Zsoltár volt édesapám legkedvesebb zsoltára. Most megkaptam a magyarázatát. Nagyon boldog vagyok. Sokszor énekelünk vele. Most a férjemmel éneklünk, és ha erre a zsoltárra kerül a sor, mindig édesapámra emlékezem. Ami a naptárt illeti, legkisebb unokánk 20 éves, kedveskedni akart azzal, hogy odaadja az övét. Most örömmel adtam tudtára, hogy már nekünk is van Szeretnaptárunk. Nagyon szépen köszönöm.

Áldás, békesség!

Tisztelettel értesítem, hogy Fél község a Réte-i gyülekezet szórványja. A faluban mindössze 10-12 református él. Ebből édesanyám és én vagyunk, a jó Isten kegyelméből, aktív templomba járók. Mivel falunkban csak katolikus templom van, így a Réte-i gyülekezetbe járunk. Isten szeretetébe ajánlom kedves testvéreimet. Ne vegyék toladósnak ezen rövid megjegyzésemet. Hálás olvasójuk...

Nevek és címek a Szerkesztőségben.

Köszönjük Olvasóink sorait, amelyeken keresztül bátorítást és segítséget kap Szerkesztőségünk. Az Úr csodálatos munkálkodásának bizonyítékai is ezek a sorok, s azt mutatják, milyen fontos missziói munkára használja Ő lapunkat. **Egyben figyelmeztetést is jelentenek azok számára, akik bár sokat beszélnek a misszióról, de akadályozzák akár a Szeretnaptár akár a Református Újság terjesztését. Sajnálattal tapasztaljuk, hogy vannak gyülekezetek, ahova még a gyülekezeti könyvtár számára sem rendelnek egy példányt sem. Mit mondjunk? Cenzúra, közöny, irigység? Az első levél írója így fogalmaz: „nem volt rá igénylő”. Ennyire „igénytelenek” lettünk? Petőfi Sándor így jellemzi kora igénytelenjeit: „nem írok, nem olvasok, én magyar nemes vagyok”!**

CsL

Pályázati felhívás

Kiíró:

„Mosolyvirág” Nagycsaládosok Debreceni Egyesülete
4031 Debrecen, Angyalföld tér 11.

Téma:

- „**A szülők, nagyszülők életmeséi**”

avagy írd le, amit a szüleid, nagyszüleid meséltek neked az életükről, és te érdekesnek, tanulságosnak, vagy akár viccesnek találtad.

- „**Amikor kicsi voltál...**” / „**Amikor kicsi voltam...**”

Minden család őriz történeteket gyermekei kiskoráról; gyesen lévő anyukák (újabbán apukák, nagymamák is) szívesen mesélnek élményeikről, vagy emlékeznek vissza az együtt töltött meghitt évekre.

Mindkét témában igaz történeteket, történet-csokrokat várunk műfaji kötöttség nélkül (a családi anekdotáktól a mesén, novellán, riporton át a naplóig) amelynek a család tagjai a szereplői. Írhatják szülők, nagyszülők, gyermekek, családok.

A pályázók műveit négy korcsoportban bíráljuk el:

1. 10 éves kor alattiak, (alsós tanulók)
2. 10-14 éves korig, (felsős tanulók)
3. 14 - 33 év közöttiek, (fiatalok)
4. 33 év felettiak, (fiatalosak)

Beküldési határidő: 2016. február 1-től folyamatosan 2016. április 10-ig.

Eredményhirdetés: 2016. május 15.

Díjkiosztás: 2016. júniusban

Valamennyi korcsoportban az első három helyezettet díjazuk, de minden pályaművet beküldő kap a kötetből, amit a legjobb művekből szerkesztünk.

Az eredményhirdetést követően az összegyűjtött pályázati anyagokból kötetet szerkesztünk, immár 8. éve. A zsűri által legjobbnak ítélt pályaművek részben, vagy egészben bekerülnek a kötetbe.

A pályázat beküldése egyúttal a kötetben való megjelenéshez való hozzájárulás is.

A pályaműveket max. 20 oldal terjedelemben, doc és rtf formátumban, elektronikusan fogadjuk el.

A pályázat további részleteiről érdeklődni lehet:
mobilon a +36 20 312 85 84

A korábbi évek pályázati anyagát honlapunkon megtekinthetik:
www.mosolyvirag.hu

A fenti határidőig, az alábbi címre kérjük megküldeni a pályázatokat és a pályázati adatlapot, ami a honlapról letölthető:

„Mosolyvirág” Nagycsaládosok Debreceni Egyesülete
E-mail cím: eletmese2016@gmail.com

Pályázat

Az Ungi Református Egyházmegye pályázatot ír ki a Vajáni Református Egyházi Alapiskola igazgatói tisztének betöltésére. A pályázatokat az **esperesi hivatalba** kell benyújtani **nyomtatott formában 2016. március 28-ig**. A jelentkezés feltételei:

- II. fokú egyetemi végzettség
- Az első pedagógiai minősítő vizsga sikeres abszolválása
- Legalább 5 éves pedagógiai gyakorlat
- A magyar és szlovák nyelv alapos ismerete
- Az iskolaügyi törvényekben való jártasság
- Vezetési képességek
- Aktív számítógép használat (Word, Excel...)
- Büntetlen előélet
- Megfelelő egészségügyi állapot
- Megbízhatóság, felelősségtudat, rugalmasság

Ezen felül a jelentkező legyen református vallású, konfirmált, aktív gyülekezeti tag. Rendelkezzen katechetikai végzettséggel, vagy legyen folyamatban ennek megszerzése. Legyen erkölcsös magánélete, és legyen alkalmas az intézmény vezetésére.

A szükséges igazolások és iratok mellé kérem, csatolják szakmai önéletrajzukat, engedélyt a személyes adatok feldolgozására (csak a pályázat céljára használjuk fel őket), az iskola fejlesztésének koncepcióját 4 A4-es oldal terjedelemben.

Az esperesi hivatal címe:

**Az Ungi Református Egyházmegye Esperesi Hivatala,
Seniorský úrad užského reformovaného seniorátu
Križany 102, 079 01 Krišovská Liesková**

A fenti elérhetőségeken érdeklődhetnek a további részletek felől.

Papp László
egyházmegyei gondnok

Kraus Viktor
esperes

Svájc 2016.05.28.-06.04. Hőseink az I.világháborúban

2016.05.28. Deregyő – Királyhelmece - Budapest-Sankt Valentin (szállás) - 710 km; 2016.05.29. St.Valentin – St.Johann – Innsbruck – Zams (szállás) - 372 km; 2016.05.30. Zams – Stilfserjoch – St. Moritz – Zerez – Zams (szállás) - 320km; 2016.05.31.Zams – Kreuzlingen – Stein am Rhein – Schaffhausen (szállás) - 220km; 2016.06.01. Schaffhausen – Zürich – Luzern – Altdorf - Schaffhausen - 287 km; 2016.06.02. Schaffhausen – St.Gallen – Lichtenstein – Feldkirch – Zams - 250 km; 2016.06.03. Zams – Kufstein – Salzburg – St.Valentin - 390 km; 2016.06.04. St.Valentin – Melk – Budapest – Királyhelmece - Deregyő - 710 km

A néhai Osztrák-Magyar – Olasz határon megkoszorúzzuk az I. világháborúban itt hősiessen helytálló magyar 29. Laudon gyalogezred IV. tartalék zászlóaljja katonáinak emlékművét.

Az utiköltség + szállás,reggeli 14 résztvevő esetén 750 Euró/fő

Jelentkezni lehet a 056 6395396 és a 0908 035 094 telefonszámokon!

Csoma László

Emberi szokások, Isten törvénye

(Máté 7:1-6)

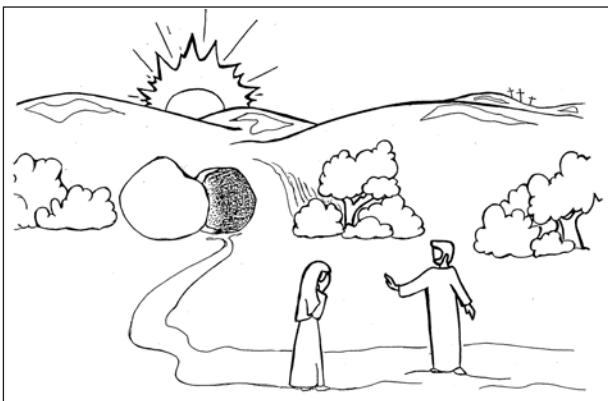

Kedves Olvasóink! A történetben, mellyel most foglalkozni fogunk, tanúi lehetünk egy megfigyelésnek. Mégpedig annak, ahogy Jézust megfigyelték a jeruzsálemi farizeusok és irástudók. Ahogy haladt előre Jézus az Ő szolgálatában, úgy nőtt hírneve. Minél több csodát tett, minél több embert gyógyított meg, annál inkább odafigyeltek rá. Elkezdett rá figyelni Heródes, aki azt gondolta, hogy Jézus nem más, mint Keresztelő János, akit ő végeztetett ki.

Figyeltek rá, ahogy már mondtam, a jeruzsálemi farizeusok is. De nem azért tették ezt, mert közel akartak kerülni hozzá, vagy mert hittek volna benne, csak azért, hogy találjanak egy indokot, ami miatt megbüntethetik, félre állíthatják, tönkre tehetik. De nem csak Jézust figyelték, hanem a tanítványait is. Ahogy az lenni szokott, természetesen találtak is valamit, amibe bele lehetett kötni. Jézus tanítványai nem mostak kezet evés előtt, ahogy azt a régi zsidó szokás mondja. Azonban ne olyan kézmosásra gondoljatok, amilyenre a szüleink tanítottak bennünket. Nem szappannal, meleg vízzel mostak kezet, hogy lemosás magukról a piszkot. Ez egy rituális kézmosás volt, amikor csak belemártották a kezüket egy

tál vízbe.

Jézus tanítványai nem tették ezt, és azonnal azzal gyanúsították meg Jézust, hogy nem tartja tiszteletben az ősök szokásait. Egészen pontosan oda mentek hozzá, és megkérdezték tőle, hogy miért nem tartják be tanítványai a vének szokásait? Jézus pedig nem a kérdésre válaszol, hanem egy másik kérdést tesz fel. Ti miért szegitek meg az Isten törvényét saját szokásaitok kedvéért?

Tudjátok, hogy a Tízparancsolatban van egy olyan parancsolat, ami azt mondja, hogy tiszteld atyádat és anyádat, hogy hosszú ideig élhess azon a földön, amit az Úr ad neked. Ahogy ma is, régen is voltak olyanok, akiknek nehezebbre esett gondoskodni szüleiről.

Kitalálták, hogy kerüljék meg a parancsolatot. Ha volt valami, amivel segíthették volna a szülőket, felajánlották Istennek áldozati ajándékként, és akkor már – legalábbis úgy gondolták – nem köti őket a parancsolat. Valójában az emberi törvényt, szokást, Isten törvénye elé helyezték.

Jézus világossá teszi, hogy az embernek nem az emberi szokásokat kell követnie, hanem az Isten törvényét. A legfontosabb törvény pedig ez: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szivedből, teljes lelkedből, teljes erődből és teljes elmédből, és felebarátodat, mint magadat.”

Aranymondás: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szivedből, teljes lelkedből, teljes erődből és teljes elmédből, és felebarátodat, mint magadat.” (Lukács 11:27)

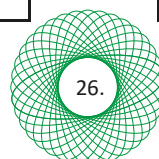
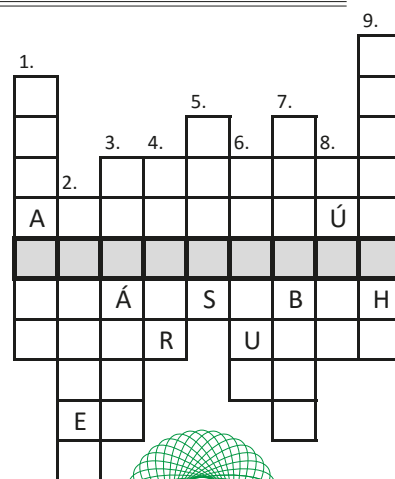
Imádság: Mindenható Isten! Ne engedd, hogy bármikor is fontosabbnak tartjuk saját akaratomkat a Te igédnél. Add, hogy olyan gyermekeid lehessünk, akik mindig azt tesszük, amit Te kérsz tőlünk! Ámen.

Kraus Viktor

IFI Rejtvény

Fejtsük meg együtt!

1. Főpap, részt vett a Jézus elleni összeesküvésben (Máté 26:3-5)
2. Jézust kihallgatásra viszik hozzá (Lukács 23:7)
3. Jézus halálos ítéletét ő mondja ki (Lukács 23:24)
4. Tanítvány, aki letagadta, hogy ismeri Jézust (Máté 26:73)
5. Tanítvány, aki kételkedett Jézus feltámadásában (János ev. 20:24)
6. Ettől a falutól nem messze találkozott a feltámadott két tanítvánnyal (Lukács 24:13)
7. Fogoly, a nép őt választja Jézus helyett szabadon bocsátásra (Máté 27:16)
8. Tanítvány, elárulta Jézust
9. Ezen a hegyen feszítették keresztre Jézust, latin neve Kálvária (Máté 27:33)

összeállította:
Györky Szilvia

A rejtvény megfejtését a Szerkesztőség címére lehet beküldeni, 2016. április 20-ig:

Református Újság Szerkesztősége, Hlavná 216.
Drahňov 07674.

REFORMÁTUS

Újság

Gyülekezeti tájékoztató

Kiadja a Lónyay Gábor Polgári Társulás
– igazgató Csoma László

Terjeszti a Deregnő-i Református Keresztényen
Gyülekezet

Szerkesztőség:

főszerkesztő - Fülöp Sándor,
felelős szerkesztő: Györky Szilvia
szerkesztők - Csoma Annamária, Kraus Viktor
kárpátmedencei tudósítók:

Fábián Tibor, Szenn Péter

Nyomja: Györky Marián - MS PRINT

Szerkesztőség címe:

076 74 Drahňov-Deregnő 216,
Tel.: 056/639 53 96, Mobil: 0908 035 094,
E-mail: ladislavcsoma@gmail.com
vagy csomalaszlo@centrum.sk